

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZÁKLADNÍ ŠKOLY ZA ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

ZÁKLADNÍ ŠKOLA WALDORFSKÁ PRAHA 5 – JINONICE BUTOVICKÁ 228/9 příspěvková organizace

Základní údaje

Správní obvod: Praha 5

Zřizovatel: Městská část Praha 5, nám. 14. října 4, 150 22 Praha 5

Úplný název školy v souladu se zřizovací listinou k 30. 9. 2021:

Základní škola waldorfská, Praha 5 – Jinonice, Butovická 228/9, příspěvková organizace

Údaje o vedení školy

Ředitel: Ing. Pavel Seleši
Kontakt: reditel@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 810
Zástupce ředitele: Mgr. Daniela Petrová
Kontakt: zastupce@waldorfjinonice.cz, tel. 234 712 815

Datová schránka: nyvp9t2

Školská rada

Zřizovatel: RNDr. Daniel Mazur, Simona Svobodová
Pracovníci školy: Mgr. Daniela Petrová, Mgr. Renata Krásová
Rodiče školy: Mgr. Magdaléna Vančatová

Obsah

Základní údaje	1
Úvodní slovo ředitele školy	4
a) Historie školy	4
b) Způsob vzdělávání	6
c) Ukrajinskí žáci v ZŠ	6
Zásadní změny v síti škol a školských zařízení	7
Zhodnocení školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	7
Údaje o pracovnících školy (hlavní činnost školy)	8
a) personální zabezpečení (i pracovníci ŠD a ŠK)	8
b) odborná kvalifikace pedagogických pracovníků	8
c) Věková struktura pedagogických pracovníků k 31. 12. 2021	9
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	9
a) Průběžné týmové vzdělávání	9
b) Doplnění odborné kvalifikace pedagogickými pracovníky	10
c) Průběžné vzdělávání	10
Údaje o žácích	12
a) Počet zapsaných dětí pro školní rok 2022/2023 a odkladů školní docházky na školní rok 2022/2023	12
b) Počet tříd	12
c) Počet žáků	12
d) Průměrný počet žáků	13
e) Zaměření tříd s rozšířenou výukou (uvést kterých předmětů)	13
f) Zaměření specializovaných tříd	13
g) Počet integrovaných dětí celkem	13
h) Výsledky přijímacího řízení	13
i) počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku a odešli ze školy	14
j) počet žáků, kteří z pátého ročníku odešli na jinou základní školu	14
k) počet žáků, kteří byli do 6. ročníku přijati z jiné základní školy	14
l) Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji	14
l) Jazykové vzdělávání a jeho podpora	14
Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin	15
a) Cizí státní příslušníci ze států EU a z ostatních států podle jednotlivých zemí	15
b) Informace o počtech žáků ve škole s odlišným mateřským jazykem	16
Hodnocení činnosti školních družin a klubů	17
a) Činnost školní družiny	17
b) Činnost školního klubu 2021/2022	18

Poradenské služby školy	19
Spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy	20
Zkušenosti s péčí o nadané žáky	23
Polytechnická výchova a nabídka kroužků	24
Zkušenosti s integrací a podpůrná opatření v ZŠ	25
Environmentální výchova	26
Multikulturní výchova	27
Prevence rizikového chování	29
a) Plnění minimálního preventivního programu	29
b) Pedagogové – další vzdělávání v oblasti prevence	30
c) Žáci - programy, besedy, akce v oblasti primární prevence	31
Granty	34
Získané věcné dary, služby, finanční částky od sponzorů	34
Školní stravování	34
Výsledky kontrol ČŠI, případně jiných kontrol	35
Ekonomické přílohy	35

Úvodní slovo ředitele školy

Tento školní rok jsme zahájili 1. září už po třicáté celoškolní slavnosti, na které jsme přivítali nové žáky, rodiče a pedagogy. 1.pololetí školního roku 21/22 pak bylo silně narušeno karanténními opatřeními, ale též vysokou nemocností našich pedagogů i dětí. V listopadu 2021 jsme měli ve škole pouze 1/3 pedagogických pracovníků, kteří zajišťovali výuku ve všech 9. třídách. Někteří učitelé byli v rekonvalescenci i více jak 3 měsíce, to vše mělo výrazný efekt i na další sledované oblasti jako je DVPP, péče o personální oblast, vzájemné hospitace atp, které byly tímto stavem do jisté míry omezeny. O to více jsme se snažili nabízet interní vzdělávání waldorfské pedagogiky, které probíhalo jak v konferencích kolegia tak ve 3 skupinách, které se scházely v pravidelných týdenních intervalech.

Během celého školního roku jsme v mnohých aktivitách řešili dopady distanční výuky předchozích let na kvalitu vzdělání a duševního rozvoje žáků jak individuálního tak ve společenství tříd.

Zvýšenou pozornost jsme věnovali též oblasti prevence patologických jevů, tmelení třídních kolektivů, nutnosti práce v oblasti mediální prevence. Této zvýšené potřebě jsme vycházeli vstříc zvýšenou interní aktivitou i spoluprací s externími preventisty včetně společnosti Jules a Jim.

Naše škola využila plně též možnosti doučování dětí, které z různých důvodů následkem sociálně kulturních okolností v souvislosti s Covidem 19 potřebovaly pomoci v oblasti vzdělávání. Doučování probíhalo celý školní rok a to jak individuálně, tak ve skupinách. Zpětná vazba od zákonných zástupců i učitelů jednotlivých předmětů je velice pozitivní. Tento druh podpory byl skutečně významný.

a) Historie školy

Historie naší školy se datuje do roku 1992, ve kterém proběhlo oficiální zahájení činnosti školy. Byla otevřena jedna třída prvního ročníku (tehdy ještě v budově jinonické sokolovny). Stalo se tak z impulsu rodičů, kteří chtěli nabídnout svým dětem jiný způsob vzdělávání, jež více akcentuje vývojové potřeby dítěte. Každý další rok se pak škola rozrůstala o novou první třídu a brzy se z hlavní budovy v Butovické ulici rozšířila do areálu v ulici Mezi Rolemi. Ve školním roce 2000/2001 byl dovršen její postupný růst v plně organizovanou základní školu s devíti ročníky.

Po delším období hledání dalšího, především dispozičního rozvoje školy byla ve školním roce 2013/14 realizována úprava druhého ze čtyř pavilonů v ulici Mezi Rolemi a 1. 9. 2014 začala i v tomto pavilonu probíhat výuka. Ve školním roce 2018/19 byla realizována významná modernizace a dobudování polyfunkčního výukového centra v tomto pavilonu. Výsledkem jsou nové prostory odborných učeben, dílen pro práci se dřevem a kovem, ručních prací pro práci s textilem, pedigem, papírem a kůží, keramiky včetně modelárny. Vznikla také místnost pro přípravu materiálu, především dřeva, vybavená mnoha přístroji včetně velkoformátové pily a hoblovky. Po pěti letech provozu pavilonu B je patrné, jak významně se tím zlepšily prostorové podmínky především 2. stupně a družiny. Ve

spolupráci se spolkem rodičů pokračují významné úpravy přilehlých pozemků v ulici Mezi Rolemi, vzniká zde souvislý multifunkční areál (prostor pro výuku, sport, zemědělství, odpočinek a jiné aktivity), který přináší žákům zcela nové možnosti trávení času přímo ve škole a zvyšuje bezpečnost jejich pohybu zkrácením přechodů po veřejných komunikacích do budovy v ulici Butovická.

Ve školním roce 2015/16 tak byly v areálu Mezi rolemi díky podpoře rodičů připraveny prostory pro nově vznikající školní klub pro žáky 2. stupně. Následně pak byla v rámci programu zvýšení bezpečnosti škol MČ P5 uskutečněna rekonstrukce oplocení areálu a instalace vchodového systému na všech objektech školy (včetně komunikačního systému).

Začátkem školního roku 2015/16 byla MČ P5 dokončena zásadní renovace a úprava povrchu dvorečku mezi hlavní budovou a družinou, který je celoročně využíván o přestávkách a po vyučování družinou. V tomto školním roce bylo díky příspěvku zřizovatele realizováno znovuzprovoznění zázemí pro výuku v pavilonu C v podobě 4 kabinetů a pokoje pro mentory školy a zahraniční hosty.

Ve školním roce 2018/19 byla dokončena zásadní rekonstrukce venkovního sportoviště včetně zahradních úprav přilehlých pozemků. Sportoviště nyní bude sloužit především výuce TV ve všech třídách, dále bude využito k sportovním aktivitám školní družiny a v neposlední řadě jako prostor pro trávení volného času žáků 2. stupně v době velké přestávky.

Ve školním roce 2020/21 bylo završeno několikaleté úsilí v rozšiřování prostorových možností školy otevřením nového pavilonu D v ulici Mezi Rolemi. První návrhy na toto řešení vznikly již v roce 2014 a díky společnému úsilí a díky podpoře zřizovatele má škola k dispozici novou patrovou budovu zahrnující čtyři kmenové třídy určené pro 2. stupeň školy, další odborné učebny, sborovnu, ateliér a sál, který je nyní také největším prostorem pro výuku, přednášky, umělecká vystoupení a další aktivity ve škole. Pavilon přináší moderní a příjemné zázemí pro děti i učitele a svojí polohou přibližně uprostřed školních budov významně zkracuje dochozí vzdálenosti při přesunech. Díky těmto novým možnostem jsme pak v tomto školním roce mohli rychle reagovat na uprchlickou krizi, velmi rychle připravit a nabídnout nově příchozím individuální integrace do tříd a především novou samostatnou třídu.

Škola nabízí žákům estetické, útulné a podnětné prostředí, které se podílí na vytváření klimatu ve třídách. Část výuky a pozorování přírody lze realizovat venku v chráněné krajinné oblasti Prokopského údolí.

Naším cílem je nabídka skutečně hodnotné výchovy a vzdělávání dětem v oblasti kognitivní, citové, volní a sociální. Vzdělání, které bude provázané se skutečným životem a bude naplňovat všechny potřeby vyvíjejících se dětí. Tento školní rok více prokázal, že toto vzdělávání má svůj smysl nejen v běžných letech, ale také v krizových letech spojených s karanténními

opatřeními a posléze po březnu 2022, kdy do školy přišlo velké množství dětí v krizové situaci spojené s náhlým odchodem z jejich domovů na Ukrajině.

b) Způsob vzdělávání

Waldorfský vzdělávací model má ve světě tradici trvající již 100 let. Podstatou je usilování o dosažení souladu mezi intelektuálním, uměleckým a morálním rozvojem žáka. Pravda (věda), krása (umění) a dobro (mravnost) jsou ideály, ke kterým si přeje waldorfská pedagogika vychovávat. Hlavní metodou tvořící prožitkovou část vyučování je obrazné líčení poznatků – vyprávění pohádek, bajek, legend atd. Ve vyšších třídách by měl být žák schopen z těchto „živých pohyblivých pojmů“ tvořit jasné vědecké představy. Učební předměty jsou provázány mnoha mezipředmětovými vazbami tak, aby vznikl na konci školní docházky celistvý obraz. Roli učebnic přebírají epochové sešity, které si sám žák s pomocí učitele vytváří během čtyřtýdenní epochy, kdy se odbornému předmětu intenzivně věnuje. Knihy, atlasy a encyklopedie jsou doplňkem výuky. Učení žáka od první třídy k přiměřenému a reálnému sebehodnocení a práci s chybou je smyslem slovního hodnocení, které má možnost postihnout více úrovní schopností žáka, tj. stupeň vývoje intelektu, originalitu tvoření, nápady i nasazení vůle. Učitelé usilují společně s rodiči, aby žáci byli v dospělosti schopni samostatného, odpovědného a prosociálně orientovaného jednání. Waldorfské školy se nachází po celém světě s obsahem přizpůsobeným národním tradicím, historii dané země a náboženství. Přesto jistá univerzálnost učebního plánu otevírá široké možnosti studentských a učitelských výměn zkušeností, hospitací a společných evropských projektů. Také naše škola je provázána množstvím kontaktů, projektů a aktivit s dalšími evropskými waldorfskými školami, je členem Evropské rady waldorfských škol (sdružující více než 500 škol ze 17 zemí) a každoročně ji navštíví žáci či učitelé ze zahraničních waldorfských škol.

c) Ukrajinstí žáci v ZŠ

Bezprostředně po vypuknutí krize byly zvažovány možnosti poskytnutí potřebného prostoru dětem s dočasnou ochranou. Integrace do stávajících tříd byla možná jen v jednotkách případů, žádostí o přijetí bylo řádově více. K 14.3.2022 byla otevřena možnost docházet do školy pro skupinu dětí pro základní adaptaci v maximálním počtu 30, v řádu dnů se nám podařilo zajistit třídní ukrajinskou učitelku a následně také ukrajinského asistenta pedagoga, vychovatelku a další personální podporu, především v oblasti sociální pedagogiky a výuky českého jazyka. Po konzultaci s HMP byla do 31.3.2022 zřízena malotřídka 1. - 5. ročníku jako nová kmenová třída a další oddělení ŠD a zároveň byl HMP adekvátně navýšeno financování spojené se zvýšením Ph-max školy. Další prostředky byly získány z programu podpory cizinců, kdy byl navýšen a finančně zajištěn nárůst počtu dosavadních skupin pro cizince z jedné na čtyři. Také byla s ohledem na počet zájemců zahájena realizace 2 adaptačních skupin z programu MŠMT pro děti 3-6 let v celkové kapacitě 48 dětí. Hned od počátku se do podpory zapojili rodiče školy formou společných akcí, materiální i finanční podporou, podporou při hledání bydlení, apod. Celkem bylo přijato 9 ukrajinských pedagogů a adaptační koordinátor (taktéž z programu podpory cizinců MŠMT). Někteří rodiče a pedagogové působili také dobrovolnický v denním programu nebo v rámci exkurzí a výletů. Na činnosti malotřídky se podíleli také 3 učitelé

českého jazyka, speciální pedagog a sociální pedagog. Hlavní funkce malotřídky byla adaptace, výuka českého jazyka a věkově diferencovaná výuka. proběhly tři setkání s rodiči formou třídních schůzek a také setkání s rodiči jako aktivita OMJ grantu HMP. Úspěšné vystoupení malotřídky na závěrečné akademii školy ukázalo, že více než tři měsíce života poměrně diferencovaného školního společenství (žáci byli různého věku, z různých škol a různých částí Ukrajiny) dokázalo velmi pomoci v jejich adaptaci v novém prostředí a v krizové životní situaci. Z reflexí rodičů, dětí i pedagogů malotřídky i adaptačních skupin vyplynulo, že ve škole našli velkou pomoc nejen pro děti, ale i pro jejich rodiny. Přes prázdniny pokračovaly obě adaptační skupiny pro děti 3-6 let a připojily se také 2 skupiny pro školní děti 6-15 let. K 1.9.2022 bylo do stávajících českých tříd adaptováno 5 žáků, malotřídky byly diferencovány na tři samostatné kmenové třídy prvního stupně (1.třída, malotřídky 2-3 a malotřídky 4-5) a bylo možné přijmout nové žáky, kteří se hlásili během celých prázdnin.

Zásadní změny v síti škol a školských zařízení

Nebyly.

Zhodnocení školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

a) název školního vzdělávacího programu školy

Školní vzdělávací program Waldorfská škola, ŠVP pro ZV, který byl vydán 1. 9. 2007 vychází z RVP pro ZV.

b) stručné zhodnocení (charakteristika)

Základní waldorfská škola se snaží posilovat u žáků nejen stránku kognitivní, ale i oblast citovou a volní. Důraz je kladen na jedinečnost každého žáka a zároveň na budování zdravých sociálních vztahů ve společenství třídy i celé školy. Z těchto premis vychází učební plán, metodika a didaktika.

Školní vzdělávací program poskytuje podporu pedagogům při tvoření tematických plánů a utváření konkrétních výukových jednotek i výukových obsahů. Je inspirací a oporou jak nově nastupujícím kolegům, tak pro pedagogy, kteří na naší škole pracují již řadu let.

Jedním ze stěžejních prvků ŠVP je tzv. epochová výuka, ve které se žáci v prvních dvou dopoledních hodinách po dobu jednoho měsíce věnují intenzivně pouze jednomu předmětu. Toto organizační uspořádání z dlouholeté zkušenosti přináší výsledky zejména proto, že žák se může celý měsíc intenzivně věnovat jednomu předmětu (např. chemii, biologii atp.).

ŠVP nabízí širokou škálu možností v oblasti prohlubování mezipředmětových vazeb v projektech jednotlivých tříd, mezitřídních, vícetřídních a celoškolních. Právě v takových projektech se rozvíjí znalosti a dovednosti tak, aby je žáci mohli v budoucnu využívat při

řešení nových situací v životě. Projekty splňují i kritérium hlubšího obsáhnutí, aktivního nastudování a diskutování probíraných témat z mnoha úhlů pohledu, a tudíž se znalosti a získané dovednosti mohou stát trvalejšími.

V návaznosti na změny RVP v oblasti ICT zatím interně zpracováváme změnu ŠVP tak, abychom ve vyhlášeném termínu nastoupili na změnu připraveni a v souladu s waldorfským vzdělávacím plánem.

Údaje o pracovnících školy (hlavní činnost školy)

a) personální zabezpečení (i pracovníci ŠD a ŠK)

pracovníci	k 30. 6. 2021 fyzické osoby	k 30. 6. 2021 přepoč. pracovníci	k 30. 6. 2022 fyzické osoby	k 30. 6. 2022 přepoč. pracovníci
pedagogičtí	26	17,3	35	23,7
pedag. ŠD a ŠK	8	5,5	8	6,3
asistenti ped.	10	5,2	11	5,0
nepedagogičtí ZŠ	11	6,6	11	5,6
nepedagogičtí ŠJ	3	1,6	3	1,6
celkem	49	36,2	57	42,3

Celkový počet fyzických osob je 57, což neodpovídá součtu všech řádků. Důvodem je, že 8 osob má dva pracovní poměry (1× pedagog+asistent, 2× učitel+vychovatel, 2× nepedagog ZŠ a ŠJ, 1× vychovatel+nepedagog ZŠ, 1x nepedagog+asistent, 1x učitel+nepedagog). 2 osoby mají 3 pracovní poměry – vychovatel+učitel+asistent.

K 30.6.2022 byly mezi fyzickými osobami 4 pedagogové volného času v adaptační skupině ukrajinských dětí (přepočtení 3,5), 1 adaptační koordinátor jako nepedagog ZŠ (přepočtený 0,5), 1 ukrajinská vychovatelka ŠD (přepočtena 1,0) a 2 ukrajinské učitelky (přepočteny 1,5). Tento nárůst fyzických zaměstnanců byl způsoben integrací ukrajinských uprchlíků.

b) odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedag. pracovnících, ve znění pozdějších předpisů – nikoli aprobovanost (odborná a pedagogická způsobilost).

Počet (fyz. osoby) k 31. 12. 2021	pedag. prac. celkem	ped.prac. s odbornou kvalifikací	ped.prac. bez odborné kvalifikace
I. stupeň	18	10	8
II. stupeň	19	10	9
vychovatelé	7	3	4
asistenti pedagog.	11	8	3
C e l k e m	36	23	13

Součet jednotlivých řádků neodpovídá položce „celkem“, protože 4 pedagogičtí pracovníci mají dva pracovní poměry, 2 pedagogičtí pracovníci mají 3 pracovní poměry. Na některý z pracovních poměrů jsou kvalifikovaní a na ty další již nikoliv (např. kvalifikovaná vychovatelka + nekvalifikovaná učitelka..)

kvalifikovanost v % (podle zákona č.563/2004 Sb., o ped. pracovnících v platném znění – nikoliv aprobovanost je 64 %.

c) Věková struktura pedagogických pracovníků k 31. 12. 2021

- počet fyz. osob

věk	do 30 let	31–40 let	41–50 let	51–60 let	61 a více	z toho důchodci
počet	2	3	20	8	3	1
z toho žen	2	3	16	5	1	0

Celkový počet pedagog. prac. z této tabulky musí být stejný jako v bodě 6 b) pedagogové

Průměrný věk pedagogických pracovníků základní školy: 47 let

- odchody pedagogických pracovníků v daném školním roce **2**
- nově přijatí absolventi učitelského studia v daném školním roce **0**
- nově přijatí absolventi neučitelského studia v daném školním roce **0**

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vedení školy pravidelně sleduje a aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Na počátku nového školního roku probíhá reflexe DVPP za uplynulý školní rok a plánování na rok následující. Po zkušenosti s okolnostmi souvisejícími s Covidem 19 jsme se rozhodli posílit interní vzdělávání našich pedagogů formou dílen, studijních skupin, oborových skupin.

a) Průběžné týmové vzdělávání

Během přípravného týdne se všichni členové pedagogického sboru zúčastnili společné týmové práce Clowning pod vedením Cathrine Bryden. Pracovali jsme intenzivně 3 dny na tomto prožitkovém semináři, který byl zaměřen na práci s pocity, pozorováním procesů ve vlastním těle i duši i vnímáním ostatních.

Ve čtvrtěčních setkáních pedagogického sboru (konference kolegia) učitelé studovali knihu Všeobecná nauka o člověku od Rudolfa Steinera v celkové dotaci 25 hodin, věnovali jsme se též studiu tématu vyprávění v 1. - 5. třídě, které probíhalo formou přednášek a besed. Proběhly 3 rozhovory o dítěti, ve kterých jsme se společně zabývali studiem určitých fenoménů hledání cest pro zlepšení výchovně vzdělávacích procesů na základě hlubšího bádání.

Vzdělávání osmi asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga probíhalo podobně jako v předchozím školním roce kontinuálně. Obsahem setkání bylo především studium knihy Rozhovor o dítěti od Ch. Wiecherta, sdílení aktuálních výchovných a vzdělávacích problémů, seznamování se s podpůrnými opatřeními žáků s SVP, nalézání řešení konfliktů mezi žáky a způsobu vhodné komunikace se zákonnými zástupci žáka.

Skupinové interní vzdělávání probíhalo též pro kruh třídních učitelů, kteří studovali knihu Utváření vyučování na základě poznání člověka od Rudolfa Steinera, studia se zúčastnilo více jak polovina třídních učitelů. Pro odborné učitele bylo nabídnuto též každotýdenní studium knihy Výchova metodiky vyučování též od Rudolfa Steinera.

Celý pedagogický sbor absolvoval celodenní seminář Šikana, jak ji poznat a jak jí předcházet pod záštitou Jules a Jim, se kterými též část pedagogického sboru měla možnost pracovat na tématu základy efektivní komunikace, vedení třídnických hodin.

Naši školu opět navštívil náš dlouholetý mentor v oblasti výtvarné výchovy a sociálních dovedností David Newbatt, který pro pedagogický sbor připravil malování a kreslení podzimních témat v dotaci 3 h.

Pro pedagogický sbor též přednášel náš letitý kolega, zkušený waldorfský učitel ze Schloessli Inns ve Švýcarsku, Ueli Seiler Hugova, který nás ve dvou odpolednách seznámil se svým bádáním v oblasti pedagogiky, které nazval Pedagogiky tepla (5hodin).

Celkem: 68 hodin týmového DVPP, a celkem 98 hodin interního DVPP v oblasti oborových skupin.

b) Doplnování odborné kvalifikace pedagogickými pracovníky

Odbornou kvalifikaci si doplňují celkem 3 pedagogičtí pracovníci.

Druh kvalifikace	Počet ped. pracovníků
Pedagogická fakulta UK, DPS pro 2. stupeň a SŠ	1
Akademie Huspol – speciální pedagogika	1
VOŠ - sociálně právní - Jahodovka - studium pro asistenty pedagoga	1

c) Průběžné vzdělávání

Narozdíl od předchozího školního roku, kdy bylo další vzdělávání našich pedagogů poznamenáno lockdowny, se v roce 20/21 opět DVPP prudce zvýšilo. Naši pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v mnoha různých oborech, ze kterých pak ve své pedagogické práci profitují oni i žáci. Někteří pedagogové se věnují pravidelnému celoročnímu vzdělávání, jiní si vybírají kurzy jednorázové. Někteří pedagogové vyrazili za kurzy DVPP i do zahraničí.

Druh vzdělávání	Počet ped. prac.	Časová dotace
Základy efektivní komunikace - Jules a Jim	12	10 h
Letní kurz waldorfské pedagogiky v Semilech - Akademie WP	6	1 týden (46h)
Semináře waldorfské pedagogiky – Akademie Tabor	4	8 x víkend +1 týden v létě (180h)
Letní seminář waldorfské pedagogiky v Ukrajinštině	4	8 dní (65h)
Kurz kreslení a malování s Natalií Lehcenko	4	1 týden (40h)
Jahrgangsübergreifende Unterricht Geschichte Mittelstufe	4	18 h
Základy vedení třídnických hodin - Jules a Jim	8	8h
Psyché a Logos - Akademie Tabor	2	10x víkend + 1 týden v létě (220h)
Deutsch Woche	2	5 dní (32h)
Specializační studium pro metodiky prevence - Jules a Jim	1	346h
Eurytmické oborové vzdělávání - Rosa Michaelis	1	300h
Eurytmie a anthroposofie	1	8x víkend + 1 týden v létě (180h)
Kurz chirofonetiky - asociace Chirofonetiky	1	3x víkend (56 h)
Osobnostně emoční rozvoj - ZŠ Kairos	1	3 x víkend (56h)
Clown II - embracing the unexpected - Remise Werkstatt Postdam	1	1 týden (56h)
Vrstvený akvarel	1	40h
Intuitivní pedagogika	1	1 týden
Výuka mediální výchovy na WŠ - AWŠ	1	40h
Práce s primárními emocemi - ZŠ Kairos	1	2x víkend (32h)
Kurz komunikace - Lví brána	1	32h
Kurz metodiky výuky chemie	1	30 h
Vrstvený akvarel	1	1x týdně (30h)
Interní setkání waldorfských učitelů v Příbrami	1	3 dny (28h)
Intuitivní pedagogika IPIV	1	25h
ČS - setkání SKAVU - SKAV	1	3 dny

Waldorfský seminář pro absolventy	1	2x víkend (20h)
Kurz ČJ - Hájovna	1	2x týdně 1 měsíc (16h)
Semináře sítě škola Paměti národa - Post Bellum	1	12h
Celostátní seminář vychovatelek a vychovatelů ŠD a ŠK - NPI	1	8h
Management třídy pro třídní učitele - Jules a Jim	1	8h
Práce s dětmi s OMJ - Praha 5	1	8h

Údaje o žácích

a) Počet zapsaných dětí pro školní rok 2022/2023 a odkladů školní docházky na školní rok 2022/2023

(z výkazů pro daný školní rok)

Počet 1. tříd	zapsané děti do 1. tř.	přijaté děti do 1. tř.	odklady škol. docházky
2 české	55	38	8
1 ukrajinská	7	4	0

b) Počet tříd

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2021	5	4	9
k 30. 6. 2022	6	4	10

Na 1.stupni k 30.6.2022 byla 1 malotřídka ukrajinských dětí

z toho počet specializovaných tříd

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2021	0	0	0
k 30. 6. 2022	0	0	0

c) Počet žáků

	I. stupeň (+přípr.tř.)	II. stupeň	Celkem
k 30. 6. 2021	126	99	225
k 30. 6. 2022	152	100	252

z toho počet žáků ve specializovaných třídách

	I. stupeň	II. stupeň	celkem
k 30. 6. 2021	0	0	0
k 30. 6. 2022	0	0	0

d) Průměrný počet žáků

a) na třídu:

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
25	0	25	0	

b) na učitele (musí se jednat o přepočtený počet učitelů):

I. stupeň běžné třídy	I. stupeň specializované třídy	II. stupeň běžné třídy	II. stupeň specializované třídy	průměr za I. a II. st. běžných tříd
7	0	7	0	

e) Zaměření tříd s rozšířenou výukou (uvést kterých předmětů)

předmět	M+Př	TV	jazyky	HV	VV	informatika	jiné předm.
počet tříd	0	0	0	0	0	0	0
počet žáků	0	0	0	0	0	0	0

f) Zaměření specializovaných tříd

	celkem	z toho poruchy učení	z toho poruchy chování
Počet žáků ve specializovaných třídách	0	0	0

g) Počet integrovaných dětí celkem

(na základě doporučení PPP, SPC nebo odborného lékaře, zkušenosti s integrací)

z toho postižení:

SPU	zrakové	sluchové	řeči	tělesné	mentální	kombinované
14	0	1	1	0	2	0

Přeřazení do ZŠ speciální

ze kterých roč.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.
počet žáků	0	0	0	0	0	0	0	0

h) Výsledky přijímacího řízení

na víceletá gymnázia přijato:

	z pátého ročníku	ze sedmého ročníku
gymnázia zřizovaná krajem	0	0
soukromá gymnázia	0	1
církevní gymnázia	0	0

na SŠ zřizované krajem a církevní SŠ, které jsou ukončeny maturitní zkouškou z devátých ročníků přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb. učiliště	celkem
----------	----------------------	-----------------------	---------------------	--------------------------	--------------------------	--------

3	1	0	1	13	0	18
---	---	---	---	----	---	----

na soukromé školy přijato:

gymnázia	obchodní akademie	zdravotnické školy	průmyslové školy	ostatní střední školy	střední odb.učiliště	celkem
1	0	0	0	7	0	8

do učebních oborů (krajských i soukromých škol) ukončených závěrečnou zkouškou přijato:

z devátých ročníků	z nižších ročníků
0	0

i) počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku a odešli ze školy

- v devátém ročníku: **26**

- v nižším ročníku: **0**

j) počet žáků, kteří z pátého ročníku odešli na jinou základní školu

0

k) počet žáků, kteří byli do 6. ročníku přijati z jiné základní školy

1

l) Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Kraj:	Počet žáků celkem	Z toho nově přijatí
Olomoucký kraj	1	0
Středočeský kraj	46	1
Ústecký kraj	2	2

l) Jazykové vzdělávání a jeho podpora

	žáci učící se cizí jazyk jako povinný předmět		žáci učící se cizí jazyk jako povinně volitelný předmět	žáci učící se cizí jazyk jako nepovinný předmět	
	1. stupeň	2. stupeň	2. stupeň	1. stupeň	2. stupeň
AJ	124	100			
NJ	124	98			
ČJ	28	4			
FJ					
ŠJ					
RJ					

ostatní					
---------	--	--	--	--	--

Německému jazyku se neučí 2 žáci z 2. stupně. Českému jazyku se jako cizímu jazyku učilo 28 dětí z Ukrajiny na 1.stupni.

V ZŠ waldorfské vyučujeme dva cizí jazyky od 1. do 9. třídy. Žákům nabízíme výuku anglického jazyka a výuku jazyka německého. V prvních ročnících probíhá výuka formou pohybových aktivit, sborové recitace, zpěvu, dramatických her, akcent je kladen důraz na aktivní používání řeči bez překladu.

Na celém 1. stupni byla ve školním roce 2021/22 plánována výuka angličtiny a němčiny v dané hodinové dotaci v tzv. epochách, tj. třída, nebo jedna skupina se věnuje po dobu jednoho měsíce intenzivněji jednomu jazyku, v dalším měsíci druhému. Podobně jako je tomu u epochového vyučování hlavních předmětů, mají i zde žáci možnost zaměřit celou pozornost na jeden jazyk. Tato koncepce je v naší škole lety ověřená a hodnocena jako jednoznačně efektivní. Výjimkou byla 2. třída, kde tento režim nebylo možné z důvodů personálního zajištění projektově výuku zajistit a cizí jazyky zde probíhaly ve formátu 2 hodin anglického a 2 hodin německého jazyka týdně.

8. třídu navštěvovala celý rok bilingvní žákyně, který se vzdělává v anglickém školském systému. V květnu díky iniciativě paní učitelky Kotačkové, Stupkové a rodičů této dívky byl navázán kontakt s waldorfskou školou v anglickém Ringwoodu, kam se na týden naše 8. třída vypravila. Žáci měli možnost zažít výuku v anglickém jazyce v anglické škole, ubytování byli v rodinách, kde komunikovali v angličtině a na závěr výjezdu mohli zažít i komentovanou prohlídku Londýna. Díky tomuto projektu došlo ke zvýšení motivace většiny studentů ke studiu, a zdokonalování se v jejich komunikační schopnostech a dovednostech.

Pokračovali jsme též v experimentálním ověřování zavedení další hodiny německého jazyka v 6. a nově i 7. ročníku ročníku, aby se hodinové dotace alespoň v těchto dvou třídách 2. stupně dostala na roveň hodinové dotaci anglického jazyka. Tento experiment bude vyhodnocen plně v roce 2022/23.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

a) Cizí státní příslušníci ze států EU a z ostatních států podle jednotlivých zemí

Stát EU	počet žáků
Belgické království	2
Rumunsko	2
Slovenská republika	3
Spolková republika Německo	1

Stát mimo EU	počet žáků
Kyrgyzská republika	1
Ruská federace	1

Ukrajina	32
----------	----

b) Informace o počtech žáků ve škole s odlišným mateřským jazykem

ve vztahu ke znalosti českého jazyka

Zjišťování počtu dětí s potřebou podpory doučování českého jazyka	
Stupeň znalosti ČJ	Počet dětí
Úplná neznalost ČJ	32
Nedostatečná znalost ČJ	2
Znalost ČJ s potřebou doučování	16

Díky podpoře zřizovatele a agentury ERA jsme měli možnost i v tomto školním roce 2021/22 pokračovat v integraci žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v rámci OP Praha – pól růstu ČR projektem Podpora inkluzivního prostředí ZŠ waldorfská, a to poskytnutím podpory dvojjazyčnými školními asistenty, kteří podpořili celkem 12 žáků s OMJ v pěti třídách. V období září až prosinec 2021 působili ve škole dva dvojjazyční školní asistenti pedagoga.

Na setkání s rodiči žáků s OMJ byla přizvána i odborná poradkyně z nevládní neziskové organizace META, o.p.s. - Společnosti pro příležitosti mladých migrantů, která podporuje cizince v rovném přístupu ke vzdělání. Tento rok měli na setkání výraznou převahu rodiče žáků z Ukrajiny a otázky na odbornou poradkyni směřovaly především k integraci ukrajinských žáků a předně k možnostem výuky češtiny jako cizího jazyka pro žáky základní školy i pro jejich rodiče.

Dvojjazyční asistenti pedagoga pomáhali s doučováním žáků v odpoledních hodinách, komunikovali se zákonnými zástupci o individuálních potřebách a pokroku žáka, asistovali při prezenční výuce, motivovali žáky, dle pokynů pedagoga připravovali upravené testy z ČJ a M, pomáhali při hledání navazujícího studia na SŠ, poskytovali individuální konzultace, vedli žáky k samostatnému nalezení a opravě chyb v testech a především motivovali žáky. S mladšími žáky probíhalo procvičování násobilky, plynulé čtení s porozuměním, procvičování mluvnice, kontrola a oprava diakritiky, procvičování správné výslovnosti a nácvik vyprávění příběhu.

Obecně nastupuje do nižších tříd větší počet žáků s OMJ, bilingvních nebo i trilingvních. V první třídě je to nově sedm žáků, v druhé třídě pět žáků (ve třetí třídě rovněž pět žáků). Stále se potýkáme s problémem, že někteří žáci s OMJ buď nemají nárok na podpůrná opatření nebo jim nejsou poradnami poskytnuta. Do této kategorie řadíme i žáky z bilingvních a trilingvních rodin, kteří nejsou zařazeni do kategorie žáků se SVP, i když by podporu potřebovali.

Žáci s OMJ potřebují dlouhodobou podporu, rozvinout ovládnutí jazyka na akademickou úroveň trvá několik let (až sedm let), žák na druhém stupni musí používat odborné

výrazy, pracovat s textem, vyjadřovat abstraktní myšlenky a složit přijímací zkoušky na střední školu bez výrazné podpory, pokud tu studuje již více než jeden rok. Nejen ve znalostech češtiny, ale i v ovládnutí probírané látky, v osvojení si nových kulturně podmíněných společenských norem a dalších, dohánějí žáci s OMJ pohyblivý cíl mnoho let.

Budování přátelských vztahů mezi žáky je jedním z primárních cílů v integraci žáků s OMJ, pedagogové se snaží oceňovat a nechat vyniknout jejich přednosti, vybrat mezi spolužáky patrona, který chce dobrovolně pomáhat při zvládnutí úkolů.

Hodnocení činnosti školních družin a klubů

	počet oddělení	počet žáků
Školní družina	5	117
Školní klub	1	86

V těchto počtech nejsou zahrnuti žáci z Ukrajiny, pro které bylo v průběhu školního roku otevřeno samostatné oddělení.

a) Činnost školní družiny

Ve školním roce 2021/22 bylo do školní družiny přihlášeno 117 žáků. Byli rozděleni do pěti oddělení a pečovalo o ně sedm vychovatelek. Vzhledem k mezinárodní situaci a příchodu nových ukrajinských žáků bylo pro tyto děti v průběhu roku zřízeno v pavilonu A další oddělení družiny s vlastní ukrajinskou vychovatelkou. Odpoledne, po slučování oddělení, tyto děti přecházely do „české“ družiny. Pro vychovatelky i pro děti bylo velkou výzvou naučit se spolu komunikovat a nastavit si společná pravidla. Věříme, že v příštím školním roce tuto spolupráci ještě zdokonalíme. První třída měla Domeček sama pro sebe, děti měly čas a klid na to, aby se vzájemně poznaly a naučily se spolu komunikovat. Starší děti je nerušily svými někdy divočejšími hrami. Jejich bezpečnost při hrách v Domečku i na zahradě zajišťovaly většinou dvě vychovatelky. I všechna další oddělení (2.-5.) využívala svůj vlastní prostor v pavilonu A, kde si děti mohly malovat, vyrábět, stavět stavby, hrát hry, číst, povídat si, nebo si jen v klidu odpočinout. Zároveň ale měly možnost se potkávat se spolužáky z jiných tříd. Navzájem se navštěvovaly ve svých družinách, nacvičovaly pro sebe divadelní představení, hrály si společně na chodbě, zahradě i hřišti. Díky covidu jsme si ještě více uvědomily, jak je pro děti důležité, aby trávily co nejvíce času venku na vzduchu. Chodily jsme s dětmi na vycházky do Prokopského údolí a na blízká hřiště. Každodenně jsme využívaly i venkovní pozemky školy. Děti běhaly po zahradě, zkoušely lezeckou stěnu, chůzi po laně, hrály míčové hry na hřišti, šplhaly, nebo se houpaly na laně. Ke konci školního roku jsme s dětmi trhaly třešně, pořádaly vodní bitvy, nebo stavěly stavby z písku. V průběhu roku jsme se věnovaly výtvarným a pracovním činnostem odpovídajícím ročnímu období. Na vyrábění jsme používaly především přírodní materiály (vlnu, látky, papír, přírodniny, keramickou hlínu). Na podzim jsme sbíraly přírodniny a z nich pak navlékaly korále a tvořily nejrůznější postavičky a průsvity. Pouštěly jsme draky. Před Vánoci jsme vyráběly drobné

dárky, vánoční přáníčka, dekorace i ozdoby na stromeček. Také jsme si zkoušely některé vánoční zvyky: vytvořily jsme si a pouštěly skořápkové lodičky, lily jsme vosk a prohlížely jsme si tvary, které vznikly. Vyráběly jsme lapače snů, lampiony, škrabošky na Masopust, zdobily velikonoční vajíčka. Jemnou motoriku a trpělivost si děti procvičovaly při pletení, háčkování, navlékání korálků, výrobě šperků a skládání origami. Vyzkoušely jsme si filcování i ubrouskovou techniku. Nabízely jsme dětem možnost si vyzkoušet i praktické a užitečné dovednosti jako vaření, pečení, výrobu bezové šťávy. Hráli jsme stolní hry, při kterých se žáci učili respektovat pravidla, osvojovali si schopnost vyhrávat i umění přijmout porážku. Stejně jako v minulých letech do školy přijížděl Bibliobus, na který se děti vždy moc těšily. Společně jsme si prohlížely zapůjčené knihy a vyprávěly si o nich. Při společné četbě, vyprávění příběhů i hraní divadla se děti učily spolupráci, sociálnímu citění, rozvíjely kreativitu, fantazii a slovní zásobu. Třeťáci si užili noc s Andersenem. Řečové dovednosti jsme trénovaly s pomocí jazykolamů a říkadel. V družině se také zpívalo, hrálo na hudební nástroje a tančilo. Zejména v prvním pololetí se v družině hodně suplovalo (nemoc, karanténa, ošetřování člena rodiny, návštěva lékaře, vícedenní výlety, vzdělávání...). V těchto případech byly vychovatelky ochotné a schopné se kvalitně postarat i o žáky z jiných oddělení. Během školního roku jsme se jako vychovatelky scházely, abychom společně řešily aktuální témata družiny, spolupracovaly jsme s třídními učiteli, vyráběly jsme dárky pro prvňáky, květy na letniční slavnost a bylo-li to možné, doprovázely třídy na výstavy, výlety, školy v přírodě a slavnosti. Dle osobních a organizačních možností jsme se dále vzdělávaly. Uvívaly jsme iniciativu rodičů, kteří přicházeli s různými nápady. Například nás naučili vyrábět velké mýdlové bubliny, hráli s dětmi sportovní hry, zapůjčili nám umělecká tiskátka a přinesli spoustu zajímavých materiálů vhodných k vyrábění. Poděkování si zaslouží i za brigády na zahradě. I v letošním roce děti, a především rodiče, ocenili a využívali prodloužený provoz družiny do 17:30. Během roku se v družině vystřídal na praxi několik studentek pedagogiky. Byly pro nás pomocí i inspirací.

b) Činnost školního klubu 2021/2022

Ve školním roce 2021/2022 působily v klubu čtyři vychovatelky. Klub byl otevřen od pondělí do středy do půl čtvrté, ve čtvrtek a v pátek do půl druhé. Ve volných hodinách byl plně využíván žáky 6., 8. a 9. třídy. Žáci 7. třídy jej ve volných hodinách navštěvovali jen výjimečně, ač byli přihlášení, neboť kvůli speciálnímu rozvrhu (přesunut epoch) měli zkrácenou polední pauzu. Některé ze sedmaček však celkem pravidelně do klubu docházely v úterních odpoledních hodinách. Chlapci ze 6. třídy a většina deváťáků chodila do klubu hrát ping-pong, pořádali i svá vlastní utkání. Dívky ze 6. třídy se s oblibou věnovaly nejrůznějším tvořivým činnostem, často si vyráběly drobné dárky, a dokonce hrály na schovávanou. Někteří z introvertnějších žáků klub vnímali jako své útočiště, oázu klidu, do něhož si chodili číst, případně půjčovat knihy. Převážně žáci 8. třídy si přicházeli cíleně hlavně povídat a vést diskuze s vychovatelkami. Častým tématem rozhovorů bylo ročníkové divadlo, konzultace ročníkových prací, ale také problémy současného světa, hlavně válka na Ukrajině a ekologie. V klubu rovněž probíhalo pravidelné doučování českého jazyka. Poslední dva měsíce školního roku jednu místnost klubu využívala

adaptační skupina školových ukrajinských dětí. Pingpongový stůl byl z tohoto důvodu přesunut do venkovního prostoru školy. Zájem o něj však neochabl.

Poradenské služby školy

Ve waldorfské škole již od první třídy budujeme velmi intenzivně vztah - učitel, rodič, dítě a snažíme se o to, aby fungovala otevřená komunikace mezi všemi zúčastněnými. Podle našich zkušeností se tím dá většině problémů předejít a každodenní praxe to potvrzuje. Dokonce i náročná situace dětí, mladistvých a rodičů, kterou jsme řešili v době lockdownu to potvrdila. Rodičům hodně pomáhala telefonická podpora a individuální schůzky. Školní rok 2021/22 byl stále ještě poznamenán velkou nemocností, hlavně v podzimním období a tento ověřený způsob podpory byl na denním pořádku.

Výchovná poradkyně zajišťovala řešení obtížnějších pedagogických situací a sociálních problémů. Byla přítomna jednání s rodiči problémových žáků, spolupracovala s pracovníky OSPOD, s psychology, s pracovníky PPP a SPC, někteří z nich hospitovali přímo ve třídách s problémovými žáky a účastnili se schůzek: rodiče, škola, zástupce poradny. Letos byla velká energie věnována podpoře tříd, které byly ohrožené velkou covidovou nemocností vyučujících. Do intenzivní výuky vstupovali nezkušení učitelé či asistenti. Díky podpoře rodičů i dobré komunikaci byla náročná situace zvládnuta velmi dobře. Uvnitř školy je výchovná poradkyně úzce propojena s třídními učiteli a s vedením školy, které je o všech řešených případech informováno. Na jednotlivá osobní setkání či propojení telefonická navazuje práce celého školního poradenského pracoviště, které se pravidelně letos scházelo 1x za týden. Zde se intenzivně propojil výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a vedení školy. Spolupráce urychlila a usnadnila řešení mnohých náročných situací ve školním roce 2021/22.

Ve škole stále pracují dvě speciální pedagožky. Věnují se individuálně dětem I. i II. stupně, spolupracují s třídními učiteli. Pomáhají s tvorbou IVP a PLPP. Děti, o které se pravidelně starají jsou převážně dyslektici, dysgrafici, cizojazyčné děti atd. Poradenská zařízení vyžadují hodnocení jimi sledovaných žáků vždy po roce od vyšetření a vydání svých doporučení. Hodnocení zpracovává třídní učitel, účinnost opatření konzultuje s výchovnou poradkyní a se speciálním pedagogem, spolupracuje s odbornými učiteli a asistentem, pokud je k dítěti přidělen.

Speciální psychologické služby pro školu zajišťují PPP a SPC (např. SPC Hurbanova – Praha 4; OPPP – Praha 5; SPC Amos Praha 5; Pedagogicko-psychologická poradna, Kuncova, Praha 5). Ve školním roce 2021/22 naši školu paní psycholožka z PPP 5 navštívila hned několikrát - konkrétně 3. a 4. třídu. Pomohla v diagnostice problémových žáků a hlavně poradila zcela konkrétně učitelům, co vylepšit a změnit v přístupu k nim. Po celý rok probíhají intenzivní telefonické konzultace mezi PPP a SPC a výchovnou poradkyní, letos se týkaly hlavně individuálních plánů žáků naší školy, jejich plnění a

reflexí a pomoci směrem k rodičům, vylepšování a tím propojování: učitel, rodič, poradna.

Do tříd docházela i školní psycholožka, zajišťovala konzultace pro rodiče a učitele. Pokud bylo potřeba, účastnila se i třídních schůzek, kde se fundovaně vyjadřovala k vývojovým etapám dětí v jednotlivých třídách, odpovídala na konkrétní dotazy rodičů. Se školní psycholožkou měli rodiče možnost se spojit i telefonicky nebo si mohli sjednat individuální setkání mimo školu, čehož mnozí využili.

Ve školním roce 2021/22 se naše 9. třída účastnila pražské akce určené k výběru SŠ „Schola Pragensis“, bohužel však pouze v online podobě. Žáci 9. ročníku dostali možnost navštěvovat dny otevřených dveří na středních školách, těchto příležitostí někteří využívali. Rodiče s žáky závěrečného ročníku využili nabízené konzultace s výchovnou poradkyní, s třídní učitelkou. Do konzultací a pohovorů se zapojil vlastně každý, kdo mohl, protože situace správného rozhodnutí nám všem ve škole stále leží na srdci. SŠ nabízely dny otevřených dveří, do tříd vstoupili na besedy zástupci některých SŠ z okolí, což už je tradice.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy

Spolupráce s rodiči je jedním z nosných pilířů waldorfské školy. Spolupráce s rodiči se odehrává na poli četných třídních schůzek, tripartit, patricipace na projektech, výjezdech, slavnostech, jarmarcích, školní akademii a dalších činnostech. Po roce a půl omezení z důvodů souvisejícími s Covid 19, jsme mohli opět rozvinout součinnost mezi rodiči a školou v živých setkáváních.

Waldorfská pedagogika vyžaduje od rodičů hluboký zájem o její kořeny, i o veškeré výchovně vzdělávací činnosti, neboť je zapotřebí, aby mezi rodinným životem a životem školy panoval soulad. Jedině tak, může waldorfská pedagogika působit ozdravným způsobem na duši i tělo vyvíjejícího se dítěte.

Každý třídní učitel pracuje s rodiči žáků na pravidelných třídních schůzkách, které se konají 1× měsíčně, probírá s nimi aktuální problémy i pedagogická témata, seznamuje je s obsahy probíraného učiva. Vznikají zde interní besedy, velice zajímavé a podnětné diskuze, které poskytují jak rodičům, tak pedagogům cenné informace i zpětnou vazbu pro zvýšení efektivity jak pedagogické, tak i výchovné práce ve škole i v rodinách. Nedílnou součástí hodnocení žáků zaměřeného na maximální rozvoj, včetně udržování a rozvíjení hlubších pozitivních vztahů jsou tripartity na 2. stupni a možnost tripartit či jiných možností konzultací pro rodiče a žáky 1. stupně. Cílem je efektivní, přátelské vedení těchto tripartit, které podporují pedagogické, psychologické i výchovné procesy školy a doplňují se v rodinné výchově.

O dění ve škole jsou rodiče informováni prostřednictvím webových stránek školy a školy online, kde každý měsíc aktualizujeme rozvrhy jednotlivých tříd. Novinkou je kalendárium školy, kde jsou zanaménány všechny třídní schůzky a akce školy.

Zvolený zástupce pedagogů se pravidelně jedenkrát měsíčně schází se zástupci rodičů organizovaných ve Spolku pro založení waldorfské školy v Praze, zpravidla tyto schůzky aktivně navštěvuje v hostovské roli i ředitel školy, případně i další z řad pedagogů. Výkonná rada Spolku, do níž je volen jeden zástupce z každé třídy, pomáhá učitelům s organizací seminářů, přednášek, sportovních aktivit, vánočního jarmarku, velikonočního jarmarku a školní akademie. Spolek rodičů se intenzivně zajímá o chod školy a je zároveň i partnerem při vystupování školy na veřejnosti.

Novinkou byla nově založená slavnost Jinobraní, kterou jsme začátkem října 2021, po ročním čekání (z důvodu vládních opatření související s Covidem 19), mohli oslavit s rodiči, žáky, absolventy a přáteli školy otevření nového Pavilonu D. Událost doprovázelo občerstvení mezi Pavilony C a D, které organizovali rodiče, učitelé zajistili program v krásném novém multifunkčním sále. Byl to radostný čas živého setkání, spolupráce, rozhovorů a obdivování nové krásné budovy, kterou jsme v uplynulém školním roce mohli začít konečně plně využívat.

Pro rodiče budoucích prvňáčků jsme opět nabídli přednášky a tradiční seminář. První přednáška byla z důvodu nutnosti omezeného počtu přítomných v prosinci primárně zaměřená pouze na cílovou skupinu rodičů budoucích prvňáčků, pozdější přednášky byly zároveň zcela otevřené široké veřejnosti. Přednášky vedl pan Tomáš Boněk, který hovořil o kořenech waldorfské pedagogiky, zkušenostech s waldorfskou školou z praxe jak z pohledu pedagoga tak rodiče. Školní psycholožka Anežka Janátová hovořila na téma Jak působí obrazy pohádek a příběhů na duši dítěte. Učitelé naší školy připravili přednášku s besedou na téma slovní hodnocení žáků na waldorfské škole, doplněnou o praktickou ukázkou hudební výchovy a eurytmie, obojí si mohli rodiče hned vyzkoušet. Všechny přednášky, besedy i seminář moderoval ředitel školy Ing. Pavel Seleši. Zpětná vazba rodičů byla velice pozitivní.

Dny otevřených dveří jsme v roce 2021/22 z důvodu zpřísněných opatření nedělali, částečně jsme je nahradili besedami se zájemci v prostorách školy bez vstupů do tříd.

Po roční odmlce jsme uspořádali opět také přednášku pro rodiče. Školu navštívil náš letitý spolupracovník, pedagog a vedoucí institutu pro vzdělávání těžko vychovatelných dětí ve Schlossli Inns ve Švýcarsku, Ueli Seiler Hugova s manželkou. Přednášel rodičům na téma Pedagogika tepla.

S velkou radostí jsme uvítali opět vánoční jarmark, který rodiče 4. třídě zorganizovali narychlo ve venkovních prostorách školních pozemků. Byla sice zima a prodejci byli téměř výhradně z řad dětí, ale o to více zahřálo vřelé slovo, teplý čaj a skutečné setkání. Velikonoční jarmark organizovali rodiče 3. třídy a účast byla nebývalá. Celá škola se opět stala místem dílniček, prodejních stánků, malých divadelních představení, venku i uvnitř se podávalo občerstvení.

Také naše tradiční letní Akademie mohla proběhnout, tentokrát v nám neznámých prostorách kulturního domu na Novodvorské. Tuto akci zastřešili rodiče 2. třídy. Program byl nabitý a rodiče se mohli radovat z krásných představení jednotlivých tříd od první až

do deváté třídy, vystupovali též ukrajinské děti, kterým jsme na jaře ve škole otevřeli malotřídku. A tak se zde prolínaly pohádky, legendy o svaté Ludmile a svatém Kryštofovi, příběh ze Starého zákona, severské Eddy, část Odyssey, středověké a renesanční tance, ukázka z ročníkového divadla a loučení se s našimi deváťáky. Sál byl nabitý a spolupráce rodičů pro podporu školy zde byla více než hmatatelná.

Na konci školního roku proběhla valná hromada spolku rodičů, kde byl odsouhlasen rozpočet na další školní rok. Spolek rodičů pravidelně významně přispívá organizačně a finančně na činnosti, které škola realizuje v souladu s waldorfským charakterem svého vzdělávacího programu, zejména formou posílení počtu pedagogických pracovníků ve výchovném a vzdělávacím procesu (podpora epochových učitelů a učitelů třídních) podporou výuky eurytmie hudební korepeticí, podporuje výuku s řemeslníky a umělci z praxe, pomáhá i snázkou pomůcek a materiálu k výuce, nákupem vybavení učeben a dalších prostor školy, úpravami a obnovou prostor školy apod. Za tuto podporu jsou pedagogičtí pracovníci školy velice vděční.

Škola svoje prostory také poskytuje i pro setkávání místních občanských sdružení jako komunitní škola a nabízí své prostory k pronájmu. Z pravidelných událostí se zde každý měsíc odehrává Seminář waldorfské pedagogiky a eurytmické vzdělávání Rosa Michaelis.

Škola plánovala další spolupráci se třemi zahraničními mentory, všechny se tentokrát uskutečnily.

- David Newbatt, Camphill Communities Aberdeen, Skotsko. D. Newbatt je sociálním terapeutem a praktikujícím umělcem. Pracuje se žáky v rámci výtvarné výchovy – sociální kreslení, malování. Prohlubuje tematiku jednotlivých předmětů v uměleckém vyjádření. Pracuje s pedagogy na metodice a didaktice kresby a malby ve waldorfské škole. Navštívil školu v listopadu 2021, pracoval se třídami 4 - 9, kdy vedl hodiny výtvarné výchovy v anglickém jazyce. Vedl též seminář pro pedagogy.

- Sybille Naito, švýcarská waldorfská učitelka s dlouhaletou zkušeností, přednášející v oblasti DVPP pro waldorfské školy, je novou mentorkou naší školy. Školu navštívila po dvouleté odmlce v dubnu 2022, hospitovala týden ve většině tříd, poskytovala pedagogům zpětnou vazbu a dala řadu doporučení pro rozvoj kvality pedagogické práce jak jednotlivcům, třídním kolegiím i celé učitelské konferenci.

- Ueli Seiler Hugova - švýcarský waldorfský učitel ve výslužbě, ředitel institutu Schloessli Inns - internátní waldorfské školy pro žáky s poruchami chování. Navštívil školu na 2 dny, vedl odpolední vzdělávací seminář (2x) na téma Pedagogika tepla, přednášel rodičům.

Navázali jsme aktivní spolupráci se společností Jules a Jim, kteří nám v rámci vzdělávání v oblasti prevence patologických jevů nabídli tři semináře pro pedagogický sbor. Společnost Jules a Jim spolupracovala s naší školou v oblasti prevence i ve vybraných třídách.

- proškolení 29 pedagogů na téma Šikana je záležitost celé školy

- Základy vedení třídnických hodin
- Základy efektivní komunikace

V oblasti prevence jsme též navázali spolupráci s metodičkou prevence patologických jevů z Příbrami Jitkou Romanutti a expertem na téma mediální výchovy Danielem Bezányim, kteří nám poskytli školení na téma média a mobilní telefony ve škole a její prevence. Oba spolupracovníci vstoupili s tímto tématem též do několika tříd, včetně nabídky konzultací s rodiči a vstupem na třídní schůzky.

Škola dále spolupracuje s Asociací waldorfských škol v Čechách a je jejím aktivním členem. Setkání rady AWŠ probíhají 1x za 2 měsíce formou celodenního setkání. Nabízí platformu pro sdílení a výměnu zkušeností.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Nadaní žáci mají v naší škole řadu možností, jak pečovat o rozvoj nadání a podporovat stránky, které naopak rozvoj potřebují, cílem je harmonický rozvoj osobnosti s důrazem na individualitu včetně rozvoje sociálního aspektu.

U nadaných a zároveň diagnostikovaných žáků naší školy se jedná o souběh nadání a další diagnózy, patří do skupiny žáků s tzv. “dvojitou výjimečností”, těmto žákům je poskytován individuální vzdělávací plán. Jde hlavně o výrazné nadání v matematice (9. třída – 2 žáci, 7. třída – 2 žáci, 3. třída – 1 žák). Další žáky máme nadané v oblasti jazyka (9. třída - 2 žáci, 8. třída - 2 žáci, 7. třída - 2. žáci).

Žákům deváté třídy bylo umožněno pracovat rychlejším tempem, v rámci diferenciací obsahu výuky byla nabídnuta výuka s vyšší náročností a prohloubením učiva, někdy pracovali samostatně, byli motivováni i k cílené pomoci spolužákům. Ve školním klubu měli prostor pro cizojazyčnou konverzaci u “odpoledního čaje”.

Žáku třídy s Aspergerovým syndromem byl umožněn rychlejší postup, náročnější zadání úloh a samostatné tvoření a rozvoj při referátech. Třídní učitel úzce spolupracoval s SPC centrem, v hodinách s asistentem pedagoga, který se podílel i na pravidelné komunikaci s rodiči žáka, zejména při řešení sociálních problémů s vrstevníky. S rodiči i žákem byly vedeny pravidelné rozhovory sloužící k vyjádření a hodnocení situace ve třídě i doma. Byl vytvořen prostor pro hlubší zkoumání eventuálních konfliktů mezi vrstevníky.

Žák třetí třídy má speciální vzdělávací potřeby v oblasti jazyka a řeči z důvodu oboustranného středně těžkého postižení sluchu. Projevuje výjimečné nadání při početních úkonech, které je dále rozvíjeno na hodinách pedagogické intervence, přednostně zatím byly poskytovány spíše hodiny řečového a sluchového rozvoje, vnímání a rozlišování. Velkou podporu potřebuje v oblasti sociální, což je druhá strana jedné a téže mince. Tam napíná síly třídní učitel, asistent a vychovatel v družině. Rozhovory s rodiči, třídním učitelem, asistentem a vychovatelem jsou pravidelné a máme v plánu zvát i zástupce SPC centra, což se zatím podařilo 1x během roku.

Velká péče je věnována sociálnímu začlenění těchto žáků mezi vrstevníky v kmenové třídě, hledání nejvhodnější strategie řešení konfliktů podle pravidel, která vyhovují celé třídě. Péče o rozvoj nadání, přiměřený emoční rozvoj a zdravé vztahy se spolužáky jsou prioritou. Samozřejmě sem zařazujeme i rozvoj komunikačních dovedností.

Vzhledem k dvojí výjimečnosti je těmto žákům poskytován IVP zaměřující se na individuální vzdělávací potřeby, motivaci, ale především na rozvoj schopnosti týmové spolupráce, komunikace s vrstevníky i pedagogy, rozvoj hrubé i jemné motoriky, na sebepojetí, sociální začlenění mezi vrstevníky, dobré vztahy v kolektivu spolužáků, hledání strategií řešení náročných situací, a společně s rozvojem a podporou nadání na rozvoj a kompenzaci znevýhodnění. Na pravidelných třídních kolegiích hledáme aktuální a vhodné pedagogické metody a postupy.

Rodiče mají možnost využít poradenskou pomoc výchovného poradce, metodika prevence, školního speciálního pedagoga i školního psychologa. Péče o rozvoj nadání i přiměřený emoční rozvoj a zdravé vztahy ke spolužákům a vhodná komunikace s nimi jsou prioritou.

Polytechnická výchova a nabídka kroužků

V letošním školním roce opět probíhaly rukodělné aktivity v naší škole téměř v plné síle.

V naší škole provází pracovní vyučování děti od 1. až do 9. třídy. V prvních dvou letech se děti věnují v hodinách práci s různými přírodními materiály v rámci rytmu roku a ročních období, učí se plést na vlastnoručně vyrobených pletacích jehlicích, vyvrcholením této snahy je pak upletený maňásek na konci 2. třídy. Ve 3. třídě děti celý rok získávají praktickou zkušenost s různými řemesly. Tato témata se promítají i do 4. třídy. V ručních pracích děti háčkují a vyšívají křížkovým stehem. Výuka jednotlivých řemeslných dovedností se začíná prohlubovat v 5. třídě, kdy děti začínají s prací v hodinách dílen a ručních prací. V 5. třídě jde především o základní opracování dřeva, a to pomocí nože, pily, rašple a smirkového papíru. Děti vyrábějí základní nářadí do kuchyně (obracečka, vařečka, nůž na máslo, lžice a pod.) a také malý dárek pro svoje patřičata (švihadlo, rytmická dřívka, hračka). V ručních pracích pak děti pletou ponožky či rukavice.

Na druhém stupni se od 6. do 9. třídy postupem času děti v hodinách pracovního vyučování a při projektech prakticky vzdělávají v různých řemeslech (práce se dřevem, vlnou, papírem, textilem, kůží, proutím, mědí a železem). V 6. třídě děti vyrábějí mechanickou hračku a meč, štít a šperk na středověkou slavnost, šijí hračky – zvířátka, panenky. V 7. třídě žáci vyrábějí podnos a svícen, v hodinách ručních prací si šijí žáci vlastnoručně boty. V 8. třídě se věnují výrobě kulis na ročníkové divadlo, věnují se šití kostýmů a výrobě mísy. V 9. třídě má pak každý žák individuální práci na truhlářském výrobku podle svých schopností (stolička, polička, trojnožka, židle, stůl), pletou košíky.

Obnovili jsem též řemeslný týden pro žáky 8. a 9. třídy a přidali jsme projekt uměleckého týdne pro žáky 2. stupně. V řemeslném týdnu se 8. a 9. třída intenzivně věnovala různým rukodělným řemeslům (práce s vlnou, kartonářské práce, kovářství, kamenosochařství, pasířství). Děti pracovaly ve skupinách a každý si během 5 dnů prošel zvolenými dvěma

řemesly a vyrobil několik výrobků. Na závěr týdne proběhla malá vernisáž. V uměleckém týdnu se pak věnovaly barvení oděvů, malování, kreslení, focení a vyvolávání fotografií. I v tomto případě bylo úsilí žáků završeno vernisáží výstavy v Pavilonu D.

Opět se nám potvrdilo, jak jsou tyto činnosti pro děti důležité nejen z pohledu edukačního, ale také z pohledu jejich zdravého vývoje, kultivování a posilování jejich osobnosti a v neposlední řadě také pro jejich terapeutický přínos pro dnešní děti a svět.

Ve škole probíhala řada volnočasových aktivit a kroužků. Z těch nejzajímavějších je již tradiční včelařský kroužek pod vedením pana Martina Semeráda, který nabízel pro děti dvou věkových skupin 1. stupně. Na pozemku školy stojí včelín, a tak se děti mohly seznamovat s životem včel přímo v praxi. V klidovém zimním období vyráběly ze včelího vosku svíčky a další předměty. Na jaře se těšily na první lžičku medu. Dále probíhal řezbářský kroužek pod vedením Dušana Vyšaty. Děti pracovaly se dřevem, rozvíjela se jejich zručnost. Mezi další kroužky patřily aktivity hudební – individuální výuka na klavír, kytaru a housle. Ve škole také probíhal dramatický kroužek pod vedením Evy Rampasové a kroužek kovořemeslný kroužek pod vedením Jiřího Poláka.

Výtvarný kroužek probíhal pod vedením Veroniky Scholze Mojžíšové, kde jsou děti z 1. a 2. stupně vedeny k rozvoji tvůrčího potenciálu. Keramický kroužek byl převážně naplněn dětmi 1. stupně pod vedením Jitky Černé.

Ve škole dětem nabízíme v čase mimo výuku i nejrůznější terapie – arteterapii pod vedením Veroniky Scholze Mojžíšové, léčebnou eurytmii pod vedením Jitky Radové a chirofonetiku, kterou vede paní Radka Šubrtová. Možnosti těchto služeb byly hojně využívány individuálními žáky i ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

Zkušenosti s integrací a podpůrná opatření v ZŠ

Ve školním roce 2021/22 byla na doporučení pedagogicko psychologických poraden (PPP) nebo speciálně pedagogických center (SPC) poskytována podpůrná opatření 14 žákům. Podpůrné opatření formou individuálně vzdělávacího plánu (IVP) bylo poskytnuto sedmi žákům. V druhé třídě byl vypracován individuální vzdělávací plán (IVP) pro jednoho žáka, ve třetí třídě pro dva žáky, v páté třídě pro jednoho žáka a v sedmé třídě pro tři žáky. Školní plán podpory (ŠPP) byl vypracován pro jednoho žáka třetí třídy, jednoho žáka páté třídy, tři žáky šesté třídy a pro dva žáky osmé třídy. Dle doporučení ŠPZ byla žákům poskytována podpůrná opatření formou speciálně pedagogické péče, tzv. náprav, zaměřených na rozvoj grafomotorických dovedností, rozvíjení sluchového a zrakového vnímání a rozlišování, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, jemné a hrubé motoriky, pozornosti a paměti a rovněž na reedukaci specifických poruch učení. Během roku byly rovněž vytvořeny tři individuální výchovné plány (IVýP), jeden pro žákyni třetí třídy, jeden pro žáka sedmé třídy a jeden pro žáka osmé třídy.

Mezi další poskytovaná podpůrná opatření řadíme personální podporu asistentem pedagoga v 2., 3., 6. a 7. třídě financovanou z účelového normativu MŠMT a v ostatních

třídách z grantových programů (Šablony II a grant pro OMJ) a částečně z finanční podpory Spolku rodičů.

Činnost školního poradenského pracoviště (ŠPP) sloužícího k poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy zajišťuje školní speciální pedagog, výchovný poradce, školní metodik prevence a vedení školy. Po projednání a na doporučení ŠPZ a třídních kolegií byl žákyni sedmé třídy a žákovi deváté třídy nahrazen vzdělávací obsah druhého jazyka (NJ) vzdělávacím obsahem oboru českého jazyka (ČJ). Na závěr školního roku byly vyhodnoceny IVP všemi pedagogy dané třídy a tato vyhodnocení poskytnuta ŠPZ a rodičům žáků. ŠPP rozhodlo na základě doporučení SPC rovněž schválit a doporučit řediteli školy domácí - individuální vzdělávání jedné žákyně druhého stupně, konkrétně sedmé třídy.

V rámci projektu Šablony pro MŠ a ZŠ poskytlo MŠMT i v tomto školním roce 2021/22 „Šablony pro základní školu waldorfská, Praha 5 – Jinonice“, ze šablon aktivit byla realizována personální podpora školního speciálního pedagoga. Cílem této aktivity je poskytnout integraci minimálně třem žákům se SPU a potřebou podpůrných opatření prvního stupně do kolektivu třídy, zajištění včasné a individuální podpory, která povede k rozvoji potenciálu žáků a předchází případnému školnímu neúspěchu. Úspěšná integrace vždy závisí na diagnostice SPU žáků, cílené podpoře a spolupráci s rodiči. Žákům byla poskytnuta individuální speciálně pedagogická péče zaměřená na rozvoj řeči, nápravu a reedukaci SPU, rozvoj čtení s porozuměním, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj sluchového a zrakového vnímání a rozlišování, nácvik sociální komunikace. Pedagogům a asistentům pedagoga byla poskytována metodická podpora. Další nepřímou činností bylo vedení příslušné dokumentace, příprava materiálů k reedukacím, studium odborné literatury, účast na pedagogických poradách, komunikace se zákonnými zástupci žáků, konzultace s pracovníky PPP a SPC. V tomto školním roce ŠPP řešilo opětovné sjednocení a harmonizaci třídních kolektivů narušované absencemi - karanténami žáků i učitelů, neslušné chování žáků, vulgarismy a přestupování hranic slušného chování. Do školy byli pozváni odborníci a preventisté, kteří se zaměřují na protidrogovou prevenci, prevenci šikany, nadměrné užívání digitálních médií a sociálních sítí. Po celý školní rok probíhalo týdenní pravidelné metodické školení asistentů pedagoga pod vedením školního speciálního pedagoga. Probíhaly hospitace asistentů pedagoga, rozhovory se zpětnou vazbou a rovněž hospitace žáků se SVP a poté konzultace jejich potřeb v rámci třídních kolegií.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je jedním z průřezových témat výuky od 1. do 9. ročníku školy. Žáci se učí, že svět kolem nás je naší nedílnou součástí, je třeba jej ctít a pečovat o něj. Přirozeně prolíná výuku nejen na 2. stupni při výuce biologie, chemie a zeměpisu, ale prostupuje i cizí jazyky, umělecké předměty, český jazyk a další. Je tedy hlubokou součástí školního vzdělávacího programu jakožto celku. Vztah člověka k sobě samému, k ostatním lidem, ke světu kolem sebe a k přírodě i kosmu je základem waldorfského vzdělávacího plánu.

V naší škole probíhá výuka pěstitelství, která nabízí žákům možnost být v přímém kontaktu s živým světem rostlin, stromů, země. Během školního roku mohou děti vnímat rytmus přírody a roku v jednotlivých ročních obdobích a v jejich jedinečných kvalitách. Díky práci na školní zahradě žáci zažívají spolupůsobení přírodních sil a praktickou činností mohou dospět k porozumění přírodním souvislostem.

Pěstitelství a rozvoj vztahu k přírodě a světu kolem provází děti od 1. do 9. třídy. V prvních dvou letech se děti věnují v hodinách pozorování přírody při vycházkách a prvním pokusům v péči o školní zahradu. Děti kreslí přírodu v jejích rozličných proměnách, pozorují její proměny. Při výjezdech sledují či sami participují na drobných zemědělských pracech. Ve třetí třídě děti v přímé praxi zažívají rytmus roku v souvislosti s hospodařením na vlastním poli, a to od vyčištění pole, zrytí, setí, pletí až po závěrečnou sklizeň a následné pečení chleba z vlastnoručně vypěstovaného obilí. Tento proces je zcela jedinečným a nenahraditelným zážitkem.

Na druhém stupni je pak pěstitelství nedílnou součástí učebního plánu, a to od budování a péče o kompost, přes tvorbu záhonů, kultivaci školní zahrady, budování jednoduchých zahradních prvků až po pěstování rostlin.

Práce na pozemcích dává člověku možnost obnovovat vlastní vůli a vůli k aktivnímu životu vůbec. Přibližuje žáky ke skutečně praktickému procesu učení, vývoji vztahu k přírodním dějům, úctě k přírodě. Mnozí naši žáci vyšších tříd se aktivně zajímají o ekologii, jsou členy různých ekologických skupin.

Děti z 1. a 2. třídy vždy jeden den v týdnu v prezenční výuce navštěvovaly Prokopské údolí, pozorovaly přírodu v jejích proměnách rytmu roku. Děti 3. třídy zaseli obilí na blízkém poli u Prokopského údolí, na podzim pak sázeli česnek a několikrát se na své záhony i políčko vracely. V létě pak s třídním učitelem a pomocí rodičů vzrostlé obilí sklídili a s nástupem září za doprovodu rytmických lidových říkanek obilí mlátily cepy. Čeká je mletí mouky a pečení chleba.

Žáci 4. třídy se železnou pravidelností každé pondělí ráno chodili pracovat na školní zahradu, pečovaly o záhony i okolí, na podzim hrabali listí, zakládali záhony, pleli, v zimě řezali dřevo a pečovali o pozemky školy, na škole opět pleli, ryli, sázeli. Velkou pomocí byly dvě maminky, které s organizací práce pomáhaly.

5. třída se vypravila na týdenní výjezd, kde se děti seznamovaly s prací na statku. Děti 6. a 7. třídy prožily výjezdy do přírody. 8. a 9. třída měla v rámci pravidleného rozvrhu možnost rozvíjet své environmentální citění a vědomí včetně praktické činnosti na pozemcích školy. Tato činnost však byla bohužel na několik měsíců narušena dlouhodobou absencí učitele pěstitelství, a tak na jaře bylo co dohánět.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je součástí výuky dějepisu, zeměpisu, cizích jazyků, výtvarné a hudební výchovy a řady dílčích projektů. Nedílnou součástí je též vyprávění příběhů

vhodných pro žáky dané věkové skupiny, kde se téma multikulturality zrcadlí. Žáci se učí respektovat a poznávat jiné kultury, jejich specifika, vyznání či světové názory.

Multikulturní výchovu rozvíjíme též na základě aktuální situace jednotlivých tříd. Některé třídy navštěvují žáci z cizojazyčného prostředí nebo jsou jiných národnostních menšin. Vznikají tak přirozeně pozitivní i negativní situace, se kterými pak učitelé pracují a skrze ně rozvíjejí u svých žáků povědomí o multikulturních zákonitostech, toleranci, rozvoj zájmu o jinou kulturu prostřednictvím konkrétního člověka (dítěte), se kterým se setkávají.

Trendem posledních let je, že se nám do školy hlásí děti z bilingvního rodinného zázemí, děti pocházející z různých zemí, tím se multikulturalita šíří zcela přirozeným způsobem a zároveň roste potřeba se tímto tématem aktivně zabývat jednak v rámci třídních společenství i celoškoleně.

V loňském roce jsme v oblasti multikulturní výchovy dostali nebyvalou a náhlou šanci v praxi. V březnu, po jarních prázdninách k nám začaly přicházet po vypuknutí ukrajinské krize, žáci z Ukrajiny, pro které jsme založili adaptační skupinu vedenou ukrajinskou učitelkou. Některé děti se téměř ihned začaly integrovat do našich českých tříd. Později se počet dětí z Ukrajiny začínal rozrůstat. V průběhu jara jsme otevřeli dvě adaptační skupiny pro děti věku mateřské školky. Jedna ze školkových skupin našla své místo v Pavidonu B, kam naši žáci chodí na hodiny polytechnické výchovy, nastala tak přirozená interakce dětí 2. stupně s malými ukrajinskými kamarády. Bylo velmi dojemné sledovat, s jakou přirozeností se naši žáci sbližovali se školkovými dětmi, zpívali jim písničky, pohráli si s nimi. Děti 1. stupně se setkávali s ukrajinskými dětmi na půdě školní družiny. I zde vznikaly interakce a nastala práce ve sbližování ale i učení se vzájemné toleranci ve hrách, ve kterých se mohl projevit temperament i založení odlišné kultury. Bylo třeba dětem zvědomovat odlišnost a hledat porozumění, nastavovat hranice.

Ve třídách, kam byly některé ukrajinské děti integrovány, jsme zorganizovali několik vstupů ukrajinko českého asistenta pedagoga, který se českým dětem snažil zprostředkovat prvky ukrajinské kultury, jazyka a společenských zvyků. Škola nabídla ukrajinským dětem pravidelnou výuku českého jazyka. V některých třídách integrace a práce na vzájemném soužití a porozumění byla úspěšná. V jiných jsme hledali jiné cesty. Některé děti zůstaly, jiné se vrátily domů nebo přestoupily na jinou školu, neboť hledaly jiný výchovně vzdělávací systém podobnější původní škole na Ukrajině. Ukrajinské děti byly zahrnuty do závěrečné slavnostní Akademie školy, participovaly se svými učitelkami na měsíční slavnosti. V této oblasti jsme nabyli i za tak krátkou dobu značnou praktickou zkušenost.

Rovněž v kruhu pedagogů jsme zaznamenali další multikulturní rozměr. Naše čtvrtěční konference probíhaly částečně v ruském nebo ukrajinském jazyce, neboť jsme ukrajinské kolegyně, které u nás ve škole našly útočiště a pracovaly s adaptačními skupinami, též integrovali do kolegia učitelů, asistentů a vychovatelů. Zkušenost je to zcela obohacující.

Kromě ukrajinských dětí se nacházejí žáci odlišného multikulturního prostředí i v dalších třídách a tato skutečnost je vždy brána velice vážně v potaz. Učitelé jsou schopni tyto děti tvořivým a uměleckým způsobem integrovat, rozšiřovat u ostatních žáků povědomí o zemích, ze kterých pocházejí, a učit je vzájemné toleranci. V této oblasti rozvíjí třídní učitelé spolupráci i s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence a to obzvláště v oblasti rozvoje tolerance a pozitivních vzájemných vztahů, začlenění do kolektivu, porozumění odlišnosti, vzájemné úcty.

Za zmínku v tomto kontextu stojí též výjezd 8. třídy do anglické waldorfské školy v Ringwoodu, kde se měli žáci možnost seznámit s kulturou nám, ne tak vzdálenou, avšak přece odlišnou. Děti přenocovaly v hostitelských rodinách, mohly poznat jiné zvyky, hovořit cizím jazykem. Celý školní rok v této třídě studovala dívka trvale žijící v Anglii, a tak i interakce s ní byla pro celou třídu významnou multikulturní zkušeností.

Prevence rizikového chování

Tento školní rok byl pro školní prostředí poměrně zátěžový, po ukončení testování dětí, karantén a zvýšené nemocnosti dětí i pedagogů, přišla ukrajinská krize. Rodiče i žáci začali více využívat poradenských služeb školy, obraceli se na nás se žádostmi o kontakty na odborníky. Probíhalo i více rozhovorů a setkání s rodiči a žáky. Naše společné úsilí však jak v situaci související s Covidem 19 tak s ukrajinskou krizí jednoznačně směřovalo k nabídce pomoci, porozumění a otevření prostoru těm, kteří potřebují pomoc a to jak ve spolupráci pedagogů tak rodičů.

a) Plnění minimálního preventivního programu

Preventivní program školy je zpracován dle doporučené metodiky Pražského centra primární prevence akceptované ČŠI i MHMP. Rodiče jsou o preventivních aktivitách informováni prostřednictvím webových stránek školy nebo osobně na třídních schůzkách či emailovou komunikací. Škola má vytvořeny účinné strategie v prevenci rizikového chování dětí. Cíle preventivního programu pro rok 2021/2022 se podařilo splnit pro všechny cílové skupiny. Velkou výzvou stále zůstává plná adaptace ukrajinských žáků v dalším školním roce.

První pololetí provázelo testování, nemoci, karantény. V listopadu jsme se ocitli v situaci, kdy ve škole byla jen hrstka pedagogů. Někteří učitelé byli nemocní dlouhodobě a vrátili se do pracovního procesu po dvou, třech, ale třeba i až čtyřech měsících. V únoru skončilo testování a než se týden s týdnem sešel, vypukl vojenský konflikt na Ukrajině a s ním nové výzvy. Díky společnému úsilí rodičů, otevřenosti a iniciativy školy jsme nabídli prostory fyzické, ale i duševní těm, kteří přicházeli s prosbou o pomoc. Otevřeli jsme adaptační skupinu pro děti školního věku a škola se začala plnit těmi, kteří hledali zázemí. Z adaptační skupiny se zrodila malotřídka, otevřeli jsme dveře i dvěma adaptačním skupinám pro předškolní děti. Zdvihla se mohutná rodičovská iniciativa podpory. Organizovala se pomoc, výlety, výuka češtiny. Zahájili jsme spolupráci se sociálním pedagogem a dvojjazyčným (ukrajisko českým) asistentem pedagoga. Začala výuka českého jazyka pro děti, učitele i rodiče. Tato iniciativa pokračovala i v letních měsících.

Po dvou letech podivného života způsobeného situací kolem Covidu jsme, byť v poněkud vypjatých podmínkách, ale přece, mohli nabídnout dětem život školy se vším, co k němu patří. Mohly se uskutečnit jarmarky, Jinobraní, výlety, projekty, školní Akademie. Nová budova pavilonu D ožila. Zrodil se kruh 2. stupně, ve kterém se setkávají pedagogové se zástupci žáků ze tříd 2. stupně. Ve škole opět probíhaly naživo setkání i přednášky. Navštívila nás na týden naše mentorka ze Švýcarska Sibylle Naito, David Newbatt a Ueli Seiler, kteří nám učitelům přinesli posilu do další práce s dětmi. Třídy nacvičovaly divadlo, žily výukou, většími či menšími projekty. Učitelé se snažili v průběhu školního roku přivést zpět do života školy a dětí nejen tolik potřebný a uzdravující rytmus. V úzké spolupráci s PPP 5 a školního poradenského pracoviště a pedagogického grémia školy jsme hledali vhodné nástroje a možnosti, jak celou situaci pro děti, rodiče i pedagogy vylepšit.

Pokračovali jsme ve spolupráci s naším protidrogovým preventistou Mgr. Martinem Procházkou, do školních programů vstoupily další odborníci na protidrogovou prevenci Mgr. Jarmila Honsová a terapeut Pavel Gregor, tento program žáci 9.třídy velmi pozitivně hodnotili ve svých psaných esejích. Rádi v něm budeme nadále pokračovat. Mgr. Veronika Karoušová z Centra psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje se zaměřila na problematiku vztahů mezi žáky v 7.třídě. Velkou pomocí byla také konzultace s akreditovanou společností na prevenci rizikových jevů Jules a Jim. V Navázali jsme kontakt se spřátelenou waldorfskou školou v Příbrami. Zkušená metodička prevence Jitka Romanutti a Daniel Bezányi vedli prevenci v oblasti užívání médií na 1.stupni, koncept prevencí se naprosto slučuje s waldorfskou pedagogikou a tím podporuje velmi pozitivní klima tříd v úzké spolupráci s třídními a rodiči. Podpora v oblasti mezilidských vztazích a nahlížení na jiné kultury a vyznání, chápání souvislostí ve světě zajišťujeme skrze přednášky faráře Tomáše Boňka pro 1. i 2.stupeň.

Pedagogové a preventisté aktivně usilovali o vytváření pozitivních vztahů ve třídních kolektivech. Po lockdownech a omezeních souvisejících s Covidem 19 jsme u některých zaznamenali sociální deprivace a psychické problémy a vznik závislostí na médiích, stále dopady lockdownu. Velkou pomocí ke konci školního roku také bylo, že mohly proběhnout prezentace ročníkových prací, umělecké a řemeslné týdny a žáci naší školy mohli zažít společnou adaptaci a stmelování kolektivu skrze školní výjezdy. 9.třída úspěšně zakončila svým rozlučkovým večírkem a pak společně strávené chvíle na vodě, kde byl i metodik prevence a řešil jednotlivě situace v přechodu na střední školu.

b) Pedagogové – další vzdělávání v oblasti prevence

Projekt Živé vzdělávání

Školní metodik prevence Bc.Veronika Scholze Mojžíšová- prošla specializačním ročním studiem školního metodika prevence, vedené akreditovanou společností Jules a Jim. Absolvovala třídní školení a intervizi prevence šikany vedené Jules a Jim. Účastnila se pravidelných setkávání metodiků prevence PPP5 , Kuncova 1. Na konferencích kolegia školy probíhaly pravidelné vstupy ŠMP. Učitelé byli informováni o nabídce kurzů a vzdělávacích programů s tematikou prevence. Nabídky programů dostávají také

pravidelně e-mailem. Velkou oporou bylo poradenství hlavních metodiků PPP5 Mgr. Lucie Matějovské a Bc. Ondřeje Mýtiny. Metodik prevence seznámil pedagogy na pedagogické radě s novými doporučeními. Učitelé se věnovali společné teambuildingové práci při uměleckých cvičeních a projektech. Probíhalo společné studium waldorfské pedagogiky v blocích, které byly součástí společné pedagogické konference. Metodik prošel supervizním sezením pod vedením Mgr. Martina Procházky.

Vzdělávání pedagogů s přesahem do oblasti prevence patologických jevů v roce 2021/2022

- Catherine Bryden - Clowning- třídní seminář teambuilding- téma uvolnění, naladění a umět si hrát- neztratit flexibilitu a humor/přípravný týden
- Jitka Romanutti a Daniel Bezányi - téma média a mobilní telefony ve škole, prevence v oblasti mediální výchovy/přípravný týden
- David Newbatt- sociální malování/ týdenní pobyt ve škole/listopad 2021
- Anežka Janátová- téma vyprávění příběhů ve třídách a jejich léčivý aspekt
- Jules a Jim- proškolení 29 pedagogů- šikana je záležitost celé školy / šikana - identifikace a prevence/ 4.3.2022, Základy vedení třídnických hodin/13.4.2022, Základy efektivní komunikace/19.4.2022
- Ueli Seiler Hugova - pedagogika tepla (5h)/4.4.2022
- Sybille Naito - mentorka školy, přednášky na téma waldorfská pedagogika a její aplikace, hospitace ve třídách/ 22.-29.4.2022,

c) Žáci - programy, besedy, akce v oblasti primární prevence

Projekt Zdravé společenství

Do programu primární prevence se během školního roku v různých formách zapojují všichni učitelé, žáci i jejich rodiče. V rámci dění celého roku jsme vyprávěcí látku jednotlivých tříd upravovali tak, aby odpovídala dané situaci. Největší apel v tomto ohledu byl na téma zdravého života i zdravého životního stylu, vždy v takové formě, která odpovídá příslušnému věku dětí (např. bajky a legendy ve 2. třídě, epocha výživy v přírodopisu 7. třídy, příběhy slavných osobností včetně jejich životních úskalí ve třídě 8. a 9., pedagogické vyprávění atp.).

Nově vznikl kruh 2.stupně, kde se žáci a pedagogové pravidelně setkávají a komunikují vzájemné potřeby.

Jednotlivé třídy se každoročně zaměřují na nejrůznější projekty, jejichž cílem je mimo jiné právě prevence rizikových jevů na bázi pozitivní motivace. V tomto školním roce se velmi vydařilo divadlo 8.třídě, Werichovo Fimfárum. Tradiční měsíční slavnosti se z důvodu zvýšené nemocnosti učitelů a vládních opatření na podzim a v zimě nekonaly, na jaře proběhla jedna měsíční slavnost. Jarmarky či společné slavení svátků ročního

koloběhu, kdy se žáci, učitelé i rodiče aktivně účastní společného projektu, či slavení svátků, které jsou nedílnou součástí oblasti pozitivní motivace v rámci prevence rizikových jevů, písňemi a společnou prezentací žákovských prací v 8. třídě a také slavnostním zakončení školního roku a rozloučením se s žáky 9. třídy.

Pro řešení výchovných problémů v několika třídách jsme také pokračovali ve spolupráci s výchovným poradcem Mgr. Renatou Krásovou, školní psycholožkou PhDr. Anežkou Janátovou a s celým týmem poradenského pracoviště v kooperaci s pedagogickým grémiem a PPP5. Aktuální problematika týkající se náznaků narušování vztahů mezi žáky. Školní metodik prevence využíval pravidelných konzultací s Mgr. Lucií Matějovskou, metodikem prevence, psychologem PPP Praha 5. Intenzivní konzultace také proběhly se společností Jules a Jim.

Pro všechny věkové skupiny žáků dále škola nabízela širokou škálu volnočasových aktivit v podobě kroužků, které se opět naplnily.

Základní primární prevence není však pouze otázkou školních aktivit, nýbrž je nutné se zpravidla zaměřit hlavně na rodinu jako celek. Proto je součástí našeho preventivního programu i práce s rodiči, a to jednak v individuálních konzultacích i v rámci třídních schůzek. Prevenci rizikových jevů v naší škole napomáhá systém, kdy třídní učitel doprovází svou třídu od 1. do 9. třídy (v ideálním případě). Je zvykem, že učitel žáky a jejich rodiče navštěvuje v jejich domácím prostředí. Tento systém umožňuje třídnímu učiteli lépe poznat své žáky a jejich rodinné zázemí.

Posílili jsme vazbu mezi patronskými třídami, a tím vznikla velmi podporující a funkční sociální síť. Vzájemná spolupráce potom pomohla k realizaci společných projektů ve vzdělávání a žákovské spolupráci.

Přímá prevence co proběhla v jednotlivých třídách s celoroční podporou učitelů, preventistů, asistentů a vychovatelů:

1.třída

2x vstup školní psycholožky(29.3.2022, 4.5.2022) - téma adaptace žáků ve třídě, vyprávění archetypálních příběhů/ pohádek. Podpora well beingu ve třídě.

2.třída

2x vstup školní psycholožky (29.3.2022, 4.5.2022) - téma adaptace žáků ve třídě, vyprávění archetypálních příběhů/ pohádek. Podpora well beingu ve třídě. Zaměřeno na vztahy. Jitka Romanutti a Daniel Bezányi- vstupují do třídní schůzky téma média (15.2.2022)

3.třída

Vstup školní psycholožky (4.5. 2022), monitoring a podpora well beingu ve skupině. Vstup do třídy (22.2.2022) - lektorů a preventistů spřátelené waldorfské školy v Příbrami Jitka Romanutti a Daniel Bezányi- téma média, vstup na třídní schůzku rodičů

téma a reflexe proběhlé prevence s médii. Vstup lektorů Jules a Jim- (29.3.2022)- téma budujeme naši třídu zaměřené na vztahy mezi žáky

Pravidelné vstupy metodika prevence včetně vedení komunitního kruhu.

4.třída

Vstup mediální prevence, Jitka Romanutti a Daniel Bezányi, do třídního kolektivu i do třídní schůzky k rodičům. Sociální hry s asistentkou Zuzanou Vlčkovou, která participovala i na adaptačních pobytech třídy.

5.třída

Vstup Jules a Jim, s tématem Nebezpečí na síti, práce s celou třídou ohledně užívání médií. Vstup školní psycholožky. Tématem bylo vyprávění řecké báje/ podpora wellbeingu ve třídě.

6.třída

Na začátku 6.třídy proběhl adaptační /stmelovací 1 den pro celou třídu. Vedené Jules a Jim. Vstup Jules a Jim během roku na téma Budujeme naši třídu. 6. třída umělecky zpracovala své štíty a nacvičila krásnou středověkou slavnost, kterou završila na hradu Točnick spolu s rodiči.

7.třída

Adaptační akce na začátku roku clowning vedené zahraniční lektorkou Cathrin.

Téma uvolnění, naladění a stmelení třídy hrou, dramatická cvičení. Během roku vstup externistky Veroniky Karoušové a kolegy Mgr.Pavla Kosaka , téma vztahy ve třídě holky a kluci. TU vede pravidelné kruhy setkávání dětí a rodičů, během třídní schůzky. 4x do roka velké setkání, kdy je možno říci své trápení a možnost ho komunikovat do kolektivu. Vstup externistů Jules a Jim - emoční inteligence. 7. třída v uměleckém renesančním týdnu malovala a umělecky se stmelovala. Žáci měli krásné renesanční vystoupení, písně a tance v areálu obory Hvězda. Školní rok třída završila přechodem hor, společnými výlety po Čechách a přespáváním ve škole.

8.třída

Vstup Jules a Jim s tématem Zvládám svoje trápení. V rámci hodin tvořivé dramatiky div měli žáci možnost zažívat divadelní scénky za účelem uvolnění a adaptace třídního kolektivu.. V týdenním divadelním kempu, pak dále pokračovali ve scénickém provedení a společně s divadelní projekcí mohly děti zažít intenzivní umělecký týden. Představili své divadelní představení - Werichovo Fimfárum, v opakovaných reprízách na jevišti Klubu Mlejn i v jiných waldorfských školách. V řemeslném týdnu žáci pracovali manuálně se dřevem, kovem i kamenem a měli společnou výstavu

Třída měla velké vztahové problémy TU versus žáci. Proběhl návrh na změnu učitele a od nového školního roku třídu přebírá zkušená učitelka Karolína Stupková.

9.třída

Do třídy vstoupila třikrát protidrogová preventistka Mgr.Jarmila Honsová a Pavel Gregor. U dětí se jejich vstup setkal s velkým úspěchem. Celý projekt sloužil k podpoře kritického myšlení a vnímání funkce ve společnosti s informovaností ohledně drogové problematiky. Jules a Jim uskutečnil vstup s tématem Digitální wellbeing. Žáci 9. třídy zažívali velký stres spojený s přijímacím řízením na střední školy, cílem prevence tak bylo i udržení well beingu i ve spolupráci s rodiči, se třídou tak proběhly akce jako je výlet na vodu, výjezd do Londýna atp, Třída úspěšně zakončila svým rozlučkovým večírkem.

Pro žáky 2. stupně proběhly ke konci školního roku týdny umělecké a řemeslné práce. Tento čas byl pro děti zdravým uměleckým výdechem. Výstupem uměleckého týdne pak byla vernisáž výstavy a předtančení 9.třídy. Řemeslný týden byl ukončen výstavou výrobků.

Granty

Kdo grant vypsál	pro jakou oblast	pro jakou konkrétní činnost	Požadovaná částka	Přidělená částka
MŠMT	integrace	Šablony pro ZŠW II. (realizace 1. 9. 2019 – 31. 1. 2022) *	869.692,-	869.692,-
MŠMT	integrace	Šablony pro ZŠW III. (realizace 1. 9. 2021 – 31. 8. 2022)	538.846,-	538.846,-
HMP	integrace	Multikulturní šablony II pro ZŠ waldorfská (realizace 1. 1. 2020 – 30. 6. 2022) *	997.606,-	997.606,-
HMP	prevence	Živé vzdělávání	39.000,-	39.000,-
HMP	prevence	Zdravé společenství	17.000,-	17.000,-

*) projekty se realizují po dobu několika školních roků

Získané věcné dary, služby, finanční částky od sponzorů

Sponzor	Účelově vázané finanční dary na:
Spolek waldorfské školy v Jinonicích	Podpora výuky 1.250.000,- Kč

Školní stravování

počty stravovaných žáků:	203	z toho počty žáků z jiných škol:	0
počet jídelen		počet výdejen	
ZŠ:	0	ZŠ:	1
MŠ:	0	MŠ:	0

Výsledky kontrol ČŠI, případně jiných kontrol

Kontrola odboru finančního řízení a kontrol MHMP

Dne 7. 12. 2021 proběhla kontrola na místě projektu “Podpora inkluzivního prostředí v ZŠ” realizovaného v rámci operačního programu Operační program Praha - pól růstu ČR. Předmětem kontroly byla procedurální, obsahová a finanční stránka projektu a průběh aktivit. Kontrolou bylo zjištěno, že poskytnutá dotace byla použita v souladu s projektem a nebyly zjištěny žádné nedostatky při čerpání.

Technická prohlídka ÚMČ Praha 5

Dne 17. 3. 2022 provedli pracovníci Úřadu městské části odboru školství technickou prohlídku objektů školy.

Výroční zpráva byla projednána dne 20. 10. 2022 na poradě pracovníků.

Výroční zpráva byla schválena dne 24. 10. 2022 školskou radou.

Zpracoval ředitel Základní školy waldorfské:

Ing. Pavel Seleši

Praha dne 14. 10. 2022

Ekonomické přílohy

- Rozvaha – bilance k 31. 12. 2021
- Rozvaha – bilance k 30. 6. 2022
- Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2021
- Výkaz zisku a ztráty k 30. 6. 2022
- Příloha účetní uzávěrky k 30. 6. 2022